

IN MEMORIAM

Annók F. Szabó János, született Kunszentmártonban 1879. XI. 15-én. Műszaki tanulmányait Mitweidában végezte. Innen Wienbe került a földrajzi intézethez. Az első világháborúban igen sok helyen megfordult, volt Bagdadban és Jeruzsálemben is. Szíve azonban születési helyére vonzotta vissza. Az Aquilába neve az 1933. évi megfigyelésekkel kerül. Főleg Bugacon fejtette ki madártani munkásságát, ahol a „madár-kapitány” közismert ember volt, egész kis múzeumot rendezett be pusztai nyárilakában, ahol többször keresték fel külföldi szakemberek is. 1950-ben a szegedi tervező-irodánál, majd a kecskeméti banknál, a helyi földméréseknél dolgozik magas kora ellenére, törhetetlen energiával. Útjait felhasználja a gólyaszámlálásra is, és lelkesen buzdítja, tanítja a fiatalságot hasonló kutatások végzésére. A madárvédelemnek is lelkes harcosa, propagálója. Nevéhez fűződik a döngeselyű kimutatása a Duna–Tisza közéről stb. A régészet terén is dolgozott. Hosszas betegeskedés után Kiskunmajsán, 1964. XII. 14-én halt meg.

Csincsá Jenőné. Intézetünknek az 1945–1955. közti években rendkívül önzetlen, fáradtságot nem ismerő hivatalsegége. Meghalt Budapesten 1961. XII. 19-én.

Dr. Darnay-Dornyai Béla, született Keszthelyen, 1887. III. 25-én. Iskoláit Tatán és Veszprémben végezte, majd a budapesti egyetemen geológiából doktorál (1913) és megszerzi a földrajz–természetrajz-tanári diplomát is (1910). Disszertációja Rózsashegy geológiájáról szólott, amely még ma is a Kárpátok geológiájának egyik forrásmunkája. 1909–1921 között középiskolai tanár Rózsashegyen, Veszprémben és Magyaróváron. Tanársága közben azonban mindenütt részt vesz a múzeumok szervezésében, sőt Tatán is alapít múzeumot. A rózsashegyi múzeumnak egyik alapítója. 1921–23 között a Szőlészeti Intézet kutatója, 1923–40 között pedig a salgótarjáni reálgimnázium tanára, és egyúttal itt is a múzeum alapítója. 1940-ben átveszi szülővárosa, Keszthely múzeumának vezetését és innen vonul nyugdíjba 1948-ban. 1952–54 közt azonban ismét aktív, mint a Földtani Intézet kutatója. Intézetünkkel még HERMAN OTTÓ idejében érintkezést keres, neve először 1922-ben szerepel az Aquilában. Ezután is állomáshelyeiről gyakran küldözget anyagot és jelentéseket. A századeleji lelkes múzeumigazgatók típusa. Tudása rendkívül sokoldalú, a geológián kívül a hidrológia, archeológia, néprajz, művelődéstörténet, botanika stb. is érdeklik. Kora fiatalságától kezdve gyakran kellett a mostoha sorssal megbirkóznia, de lelkesedése élete utolsó pillanatáig sem tört meg. A sokoldalú tudás hátrányos következménye (ez általában jellemzi kora múzeumigazgatóit), hogy főszakmájukon kívül a többiben egyszerűen nincs idejük elmélyedni, márpedig állásukkal járó kötelezettség, hogy mindent el kell látniuk. Emiatt ő is sok vitába keveredett, de mi, akik közelről ismertük őt, tudtuk róla, hogy csak idegen támadásra ingerlékeny, baráti kritikát mindig szívesen elfogad, és aki vele baráti viszonyba kerül, az tudásának gazdag tárházából rendkívül sokat meríthet. — Legerősebb oldala volt a turista-kalauzok írása, melyek ma is iránymutatók. Még megírta utolsó műve, a Balaton-Felvidék Kalauza (1965) megjelenését, de tollbanmaradt a két legfőbb munkája: Gyenesdiás és Salgótarján monográfiája. 1964-ben a rózsashegyi múzeum meghívja 50-ik évi fennállása jubileumára, ugyanebben az évben Tata városa a múzeum alapításával szerzett érdemeiért díszpolgárrá választja, és ugyanekkor megkapja a tanári aranydiplomát is. Még idős korában is sokat tevékenykedett a szabadban, könnyű volt elcsábítani egy-egy érdekes területre. Ilyenkor nehéz hátizsákkal jött, de geológiai gyűjtései következtében még nehezebbel tért haza. Halála váratlanul érte barátait és a tudományos világot. Meghalt Budapesten 1965. IV. 5-én.

Prof. Dr. Éhik Gyula, született Kolozsváron, 1891. II. 4-én. Tanulmányait Brassóban végezte, majd a budapesti egyetemen doktorál (1913) és tanári diplomát szerez (1915). 1912—13 közt a Földtani Intézet kutatója, 1914—18 közt középiskolai tanár, 1919—1955 közt a Nemzeti Múzeum Állattárában dolgozik, főigazgató-helyettesi rangban. Ezzel egy időben, 1927—48 közt tanít az Agráregyetemen, ahol 1927-ben magántanári, 1943-ban c. rk. tanári oklevelet kap. 1944—46 közt az állattani szakosztály elnöke. Intézetünkkel 1909-ben vette fel a kapcsolatot, amikor madárvonulási jelentéseket küldött Brassóból. CSÖRGEY-hez és SCHENK-hez baráti kapcsolat fűzte, és ugyanígy VASVÁRI-hoz is. Mindig élénken érdeklődött a madártan iránt. A havasi varjú magyar példányának megmentése nevéhez fűződik. Amidőn 1945-ben intézetünk elégett, az elsők közt sietett segítségünkre könyvek adományozásával. Meghalt Budapesten 1964. XII. 28-án.

Fáy Aladár festőművész, született Budapesten 1898. IV. 11-én, meghalt ugyanott 1963. II. 18-án. Az Állatkert részére készített, főleg trópusi madarakat ábrázoló képeivel vált ismertté neve a madártanban.

Konok István, született Békéscsabán 1928. VIII. 19-én. A budapesti tudományegyetemen tanult, akiben a madártan nagy reménységét láttuk. Amikor 1952-ben a tihanyi Biológiai Intézet kutatójának nevezték ki, még egy ideig folytatott madártani kutatásokat, de azután teljesen a gerinctelen állatok fiziológiájának vizsgálata kötötte le. Külföldi tanulmányútja során tragikus hirtelenséggel halt meg Palermóban, 1964. VI. 11-én.

Till Gergely, született Budapesten 1890. VI. 14-én. Már gyermekkorától fogva érdeklődött az állatok iránt. 15 éves korában beállott tanulónak DR. LENDL ADOLF műhelyébe, ahol művészi tökélyre fejlesztette tudását az állatok kitérésében. Először a SZIKLA és SZILÁGYI cégnél, majd a tanszerkesztő vállalatnál dolgozott. Itt került kapcsolatba VASVÁRI-val, akinek sok beces anyagot adott át, többek közt a főtí gatyáskuvik példányát. Élete alkonyán legnagyobb öröme volt, hogy egyik fiú-unokájába sikerült természetrajzát átültetnie. Meghalt Budapesten 1964. IV. 6-án.

Wáhl Ignác, született Turnu Mogurelóban (Románia) 1877. IV. 25-én. Édesapja halászmester volt, aki 1877-ben, amikor kitört a balkáni háború, Apatinba menekült. Így került csecsemőkorában Apatinba. A tanítóképzőt Kalocsán végezte, s tanulmányai befejeztével visszament tanítónak második „szülőföldjére”. Ott ki is tartott élete végéig. Városában köztisztviselőnek örvendett természetrajzi és gazdasági ismereteivel. Tanácsadója volt az egész vidéknek, de rangot, címet sohasem fogadott el, így a sokszor felkínált igazgatóságot sem. Megalapítja az apatini parkot, méhész-egyesületet szervezett, az 1900-as évek elején pedig Duna—Tisza címen lapot is indított. Már 1901-ben felveszi a kapcsolatot intézetünkkel, küld vonulási jelentéseket, többször látjuk cikkeiket az Aquilában, megszervezi városában a madárvédelmet. Bácska madártani kutatása sokat köszönhet WÁHL-nak. Madártani könyvtárát Intézetünkre hagyta. Meghalt Apatinban 1963. VIII. 29-én.

Dr. Trischler Aladár városi főszámvevő, született Gajdobrán 1880. VIII. 22-én. Középsiskoláit Újvidéken, a jogi egyetemet Budapesten végezte. A nagy bácskai ornithologusgárda egyik oszlopos tagja volt és ő képviselte ebben a zoológiát. Értékes gyűjteménye halála után a Vojvodinai Múzeumba került. Ő mutatta ki elsőnek a halványgeze fészkelését a Kárpát-medencében. 1898-ban lépett először kapcsolatba a Madártani Intézettel, amikor Újvidék környékéről madárvonulási jelentéseket küldött. Szavát ritkán hallatta, de amikor a halványgezét felfedezte, jelentős lépéssel vitte előbbre a Kárpát-medence faunisztikai ismereteit. Meghalt Novi-Sad-on (Újvidék) hosszas betegeskedés után 1961. augusztus 18-án.

János Annók F. Szabó was born at Kunszentmárton on November 15th 1879. He pursued his technical studies at Mitweida, from where he got to the Geological Institute in Vienna. During the first world-war he got to very many places, so to Bagdad and Jerusalem too. But homesickness brought him back to his birthplace. His name turned up in the Aquila in connection with the observations in 1933. He did his ornithological work principally at Bugac, where the “captain of the birds” was a familiar personage, who erected a veritable little museum in his summer home in the Pusztá, where he was several times visited also by ornithologists from abroad. In 1950 he was working at the designing bureau in Szeged, then in a bank at Kecskemét and at local surveys with indefatigable energy in spite of his old age. His travels he also utilised in the stork-census and animated, taught the youth to do similar research work. He was also a fervent warrior and propa-

gator of the protection of birds. The demonstration of the Egyptian Vulture between the Danube and the Tisza etc. is also due to him. He also worked in the field of archeology. After a long illness he died at Kiskunmajsa on December 14th 1964.

Mrs. J. Csinesa. Between the years of 1945—1955 she worked at the central office of our Institute with unparalleled unselfishness whom no trouble was too much. She died in Budapest on December 19th 1961.

Dr. Béla Darnay-Dornyai was born at Keszthely on March 25th 1887. He attended schools at Tata and Veszprém and then graduated at the University in Budapest as a teacher of geography and natural history (1910) and there he took his degree of a doctor of geology (1913) too. The thesis of his dissertation was the geology of Rózsashegy which is still a reference-work of the geology of the Carpathians. Between 1909 and 1921 he was a teacher of the grammar-schools at Rózsashegy, Veszprém and Magyaróvár. But while engaged in teaching he had a hand everywhere in the organizing of museums and it was he who founded that of Tata. He was also one of the founders of the museum at Rózsashegy. Between 1921 and 1923 he was a research-worker of the Ampeleological Institute, and between 1923—1940 teacher at the grammar-school of Salgótarján, where he also founded the museum. In 1940 he engaged to manage the museum of Keszthely, his native town, from where he retired in 1948. But between 1952—1954 he was active again as research-worker to the Geological Institute. He got contact with our Institute as early as in the days of OTTO HERMAN, his name figuring in the *Aquila* for the first time in 1922. Subsequently he often sent us material and reports from his residences. He was the veriest type of the enthusiastic museum-directors at the beginning of our century. He had a very versatile mind interested besides geology also in hydrolics, archeology, ethnography, culturale history, botanics, etc. From his early youth he often had to struggle with adversity, but his enthusiasm did not abandon him till the last moment of his life. The drawback of many-sided knowledge is, which was characteristic of the contemporary museum-directors, that they—besides their own main discipline—simply had not time to be absorbed in other branches, though they were obliged by their station to manage anything. Consequently he too had many disputes, but we, who were closely acquainted with him, knew that he was vexed by attacks of outsiders only, always fain to accept amicable criticism and whoever got on friendly terms with him can have drawn exceedingly much from the vast treasure of his knowledge. He was at his best in writing tourist-guides that are still up to standard. He lived to see the publication of his last work: The guide of the Balaton-Highland (1965), but his two main works: the Monographies of Gyenesdiás and Salgótarján were left unfinished. In 1964 the Museum of Rózsashegy invited him to the 50th anniversary of its existence and in the same year Tata elected him honorary citizen of the town for services rendered in founding its museum, and he obtained the golden diploma as teacher as well. Even in his declining years he was very busy with field-work and it was easy to allure him to an interesting area where he used to arrive with a heavy knapsack and departed with an even heavier one laden with collected minerals. He died in Budapest on April 5th 1965; the news broke on his friends and the scientific world unexpectedly.

Prof. Dr. Gyula Éhik was born at Kolozsvár on February 4th 1891. He attended schools at Brassó, then took his doctor's degree (1913) and graduated as teacher (1915) at the University in Budapest. Between 1912—1913 he was research-worker to the Geological Institute, between 1914—1918 grammar-school teacher, from 1919 to 1955 worked in the zoological department of the National Museum at the end as deputy headdirector. At the same time he gave lectures at the University of Agriculture as "Privatdocent" from 1927 and as tit. extraord. professor from 1943. Between 1944—1946 he was the chairman of the zoological department. With our Institute he got in contact in 1909 by sending reports on migration from Brassó. He was linked by friendly ties to CSÖRGEY and SCHENK as well as to VASVÁRI. He always took a great interest in ornithology. The saving of the Hungarian specimen of the Chough is due to him. When in 1945 our Institute had burnt out he was among the first ones to come to our assistance with donating books. He died in Budapest on December 28th 1964.

Aladár Fáy, painter, was born in Budapest on April 11th 1898 and died here on February 18th 1963. His name became known in ornithology through his pictures representing mostly tropical birds painted for the Zoological Garden.

István Konok was born at Békéscsaba on August 19th 1928. He studied at the University in Budapest and was considered the great hope of ornithology. After having been appointed a research-worker to the Biological Institute in Tihany in 1952 he carried on ornithological research for a while, but later devoted himself to the physiology of the invertebrates entirely. He died at Palermo on June 11th 1964 while studying abroad.

Gergely Till was born in Budapest on June 14th 1890. From his childhood on he took an interest in animals. At the age of 15 he was apprenticed to DR. ADOLF LENDL'S workshop where he developed his skill in mounting animals to an artistic mastery. First he worked at the firm "Szikla and Szilágyi", later at the enterprise of manufacturing school-equipment. There did he get in contact with Vasvári, to whom he handed over much valuable material, among others the specimen of Tengmalm's Owl from Fót. At the end of his life his greatest joy was that he had succeeded in transplanting his passion for Nature into one of his grandsons. He died in Budapest on April 6th 1964.

Ignác Wáhl was born at Turnu Mogurelo (Roumania) on April 25th 1877. His father was a fisherman who fled with his baby to Apatin in Hungary in 1877 when the war between Russia and Turkey broke out. He was trained to become a teacher at Kalocsa and having finished his studies returned as a teacher to his second "home", where he remained till the end of his life. In his town he was highly respected for his nature-historical and agricultural knowledge. He was an adviser of all in the countryside, but never accepted any rank or title, not even that of a headmastership offered several times to him. He founded the park of Apatin, organized the society of apiarists and in the first years of the century started the newspaper "Duna-Tisza". He got in contact with our Institute as early as 1901 by sending reports on migration, his articles appeared in the *Aquila* several times and he organized the protection of birds in his town. The ornithological research of the Bácska owes much to him. He died at Apatin on August 29th 1963 bequeathing his ornithological library to our Institute.

Dr. Aladár Trischler, municipal head-accountant, was born at Gajdobra on August 22nd 1880. He attended his schools at Újvidék and graduated at the University in Budapest. He was one of the pillars of the great guard of ornithologists in the Bácska representing the oology in it. After his death his valuable collection got into the Vojvodina Museum. He was the first to demonstrate the breeding of the Olivaceous Warbler in the Carpathian-Basin. He got into contact with the Ornithological Institute for the first time in 1898 by sending reports on migration from the countryside of Újvidék. He was seldom heard of, but by detecting the Olivaceous Warbler furthered the faunistical knowledge of the Carpathian-Basin by a remarkable step. After a long illness he died at Novi-Sad (Újvidék) on August 18th 1961.